

Sosiaali- ja terveysministeriö

STM091:00/2017

STM 3421/2017

Suunterveyden suoran valinnan palveluja koskevat asiakirjamallit

Olemme mukana Hyvinvointialojen liiton yhteisessä lausonnossa, minkä lisäksi haluamme erikseen nostaa esiin alla mainitut asiat koskien asiakirjamalliluonnoksia, joista lausuntoa pyydetään.

Yleisesti

Kannatamme valinnanvapautta suun terveydenhuollon palveluissa, mutta kannamme huolta siitä, että suunnitellulla korvaustasolla ei suun terveydenhuollossa päästä asetettuihin tavoitteisiin. Tavoite integroida palveluja asiakkaan kokonaisvaltaiseksi hyödyksi on tärkeä osa uudistusta myös yhteiskunnan kannalta. Siksi toteamme, että vaatimus asiakkaan ohjaamisesta hänen tarpeensa mukaisesti muiden palveluiden piiriin on olennainen osa uudistusta. Velvollisuus huomata yksilön palvelutarve on ja tulee säilyttää yhtä lailla suunterveyden kuin muiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla.

Kilpailuasetelma tuottaa alasta riippumatta parasta mahdollista lopputulosta silloin, kun kilpailijoilla on tilaa innovoida, etsiä ja löytää kilpailijaansa parempia tapoja toimia. Yhtä ratkaisevaa on, että kaikilla toimijoilla on yhtenevä toimintaympäristö ja valtakunnallisesti samansisältöiset raportointivelvoitteet.

Palveluntuottajan on hallintopäätöksen ehtojen mukaan luovutettava kaikki palvelutuotannossaan syntyneet immateriaalioikeudet maakunnalle tämän vastikkeettomaan käyttöön. Kyseinen vaatimus on vastoin suomalaisen toimintaympäristön oikeudellisia periaatteita ja estää palveluntuotannon toimintamallien kehittämistä.

Pidämme selvänä, että julkisella rahoituksella tuotettujen suunterveyden palvelujen rekisterinpitäjä on maakunta, jolloin suoran valinnan palveluiden asiakkaiden hoito edellyttää asiakasrekisterien eriyttämistä. Ymmärrämme, että pienet palveluntuottajat voivat kokea vaatimuksen hankalaksi, mutta Kanta-yhteyden ja OsVa-ominaisuuden käytön mahdollistaminen on potilastietojärjestelmien toimittajien tekemää kehitystyötä.

Liittyen asiakirjamalliluonnokseen palvelukuvausmalli, kappaleeseen 4 /tarkemmat huomiot

Asiakassetelin saamiseksi asiakkaan tulee käydä maakunnan liikelaitoksessa (4.1.) Asiakaslähtöisessä ja sujuvassa prosessissa maakunta tekisi päätöksen asiakassetelin myöntämisestä hoitavan hammaslääkärin arvion ja potilasasiakirjamerkintöjen perusteella. Palveluntuottajan velvollisuudeksi todetaan toteuttaa palvelujen yhteensovittaminen siten, että se turvaa sujuvat ja ehjät hoito- ja palvelukokonaisuudet (4.3.). Olisi toivottavaa, että maakunta voisi sitoutua samoihin periaatteisiin. Suun ja terveyden tutkimus sekä sen mukaiset hoitomerkinnot tulee muutoinkin olla niin kattavasti tehty, että paperikonsultaatio näiden perusteella olisi potilaan hoidon kannalta turvallista ja luotettavaa.

Asiakkaan on mahdollista saada asiakasseteli hammasproteettiseen hoitoon (4.1.). Asiakassetelin tulisi olla käytettävissä hammasproteetiikan lisäksi myös endodontian, parodontologian, sukirurgian ja purentafysiologian erikoishammaslääkäreiden toteuttamiin hoitokokonaisuuksiin ja niiden osiin. Alueen palvelutarjonta ja -tarve huomioiden maakunta voi sisällyttää suoran valinnan palveluihin vaativaa ja erikoishoitoa edellyttäviä konsultaatio-

ja vastaanottopalveluja. Nämä tulisi voida tarvittaessa toteuttaa myös asiakassetelillä edellä mainitulla tavalla.

Muilta osin julkilausumatta on, miten palveluntuottaja voi toimia maakunnan liikelaitoksen vastuulla olevien palveluiden tuottajana esim. suunhoidon edellyttäessä sairaalaolosuhteita. Olisi toivottavaa, että palveluntuottajat, jotka täyttävät lainsäädännön asettamat vaatimukset, voisivat toteuttaa liikelaitoksen järjestämisvastuulla olevien asiakkaiden hoitoa esim. ostopalveluna.

Palvelukuvausmallissa tulisi määritellä yksiselitteinen määritelmä hoitojaksolle ja käyttää samaa määrittelyä läpi dokumentin.

- ”Hoitojakson katsotaan alkaneen, kun palveluntuottaja on varannut ja ilmoittanut asiakkaalle hoidon tarpeen edellyttämän hoitoajan. Hoitojakson alkaminen käynnistää tuottajakorvausten maksamisen kiinteän korvauksen osalta.” (4.1.)
- ”Hoitojakso alkaa suun tutkimuksesta, terveystarkastuksesta, oireen mukaisesta hoidosta tai muutoin sovitusta hoitojakson aloittamisesta.” (4.2.3.)

Samankaltaista määrittelyä ja yhdenmukaista käyttöä asiakirjassa toivoisi nähtävän termien hoitoväli, tarkastusväli sekä omahoito ja kotihoito kohdalla. Konsultaation käyttöä käsitteenä olisi hyvä tarkentaa myös (4.2.1.).

Palvelukuvaus-asiakirjamalliluonnoksesta puuttuu lääkehuollon tunnustetut kansalliset periaatteet ja vaatimus palveluntuottajan lääkehoitosuunnitelmasta otsikosta huolimatta. Ehdottamme näitä sisällytettäväksi asiakirjoihin (4.6.2.)

Helsingissä 15.6.2018

Tanja Ketola-Kinnula, suunterveyden ylilääkäri

Ilina Vartia, kehityspäällikkö

